

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 424/2018-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. septembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Binopol s. r. o., Terasy 6, Žilina, právne zastúpenej advokátom Mgr. Karolom Haťapkcom, Drieňová 34, Bratislava, vo veci namietaného porušenia čl. 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva podľa čl. 30 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky č. 1100301/1/99019/2015/5094 zo 6. marca 2015 a rozhodnutím Daňového úradu Banská Bystrica č. 9614401/5/4834253/2014/Tre z 21. novembra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Binopol s. r. o. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. júla 2018 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Binopol s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“, v citovanom texte len „sťažovateľ“), ktorou namietala porušenie čl. 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a jej základného práva podľa čl. 30 ústavy rozhodnutím Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky (ďalej len „finančné riaditeľstvo“) č. 1100301/1/99019/2015/5094 zo 6. marca 2015 (ďalej len „napadnuté

rozhodnutie finančného riaditeľstva“) a rozhodnutím Daňového úradu Banská Bystrica (ďalej len „daňový úrad“) č. 9614401/5/4834253/2014/Tre z 21. novembra 2015 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie daňového úradu“).

2. Zo sťažnosti vyplýva, že daňový úrad ako správca dane svojim napadnutým rozhodnutím určil sťažovateľke ako platiteľke dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie november 2013 rozdiel dane z pridanej hodnoty v sume 7 500 €, čím nepriznal nadmerný odpočet v sume 59,55 € a vyrubil sťažovateľke daň v sume 7 440,45 €.

Proti napadnutému rozhodnutiu daňového úradu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom finančné riaditeľstvo rozhodlo napadnutým rozhodnutím tak, že rozhodnutie daňového úradu potvrdilo.

3. Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že proti napadnutým rozhodnutiam daňového úradu a finančného riaditeľstva podala „... žalobu na príslušný Krajský súd v Žiline..., ktorý Rozsudkom zo dňa 16.12.2015, sp. zn.: 21S/87/2015, žalobu zamietol a Sťažovateľovi náhradu trov konania nepriznal.“

Sťažovateľka proti rozsudku Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 21 S 87/2015 zo 16. decembra 2015 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) podala odvolanie na Najvyššom súde Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ktorý rozhodol rozsudkom sp. zn. 2 Sžf 35/2016 z 28. marca 2018 tak, že rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

4. Sťažovateľka v sťažnosti uviedla: „K uvedenému odôvodneniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Sťažovateľ uvádza, že je absolútne neprijateľné, aby to, že daňový subjekt, absolútne odlišný od Sťažovateľa, odmietal spolupracovať s Daňovým úradom Banská Bystrica ako správcom dane, to, že bol neidentifikovateľný, nepreberal poštu a na adrese sídla sa nezdržoval, pôsobilo na ťarchu Sťažovateľa, t. j. na splnenie podmienok nároku Sťažovateľa na odpočet dane z pridanej hodnoty. Sťažovateľ totiž v dôsledku uvedeného správania obchodnej spoločnosti..., ktoré sa dialo bez akejkoľvek ingerencie a možnosti Sťažovateľa ho ovplyvniť, nemal reálnu šancu splniť všetky údajné podmienky nároku na odpočet dane z pridanej hodnoty, ktoré vyžadoval Daňový úrad

Banská Bystrica ako správca dane, hoci táto podmienka nie je žiadnym zákonným predpisom správcovi dane stanovená.“

5. Sťažovateľka v sťažnosti ďalej tvrdí: „... je správca dane povinný vykonať úkony pri správe daní aj z vlastného podnetu, ak sú splnené zákonné podmienky pre vznik alebo existenciu daňovej pohľadávky, a to aj vtedy, ak daňový subjekt nesplnil riadne alebo vôbec svoje povinnosti, má Sťažovateľ za to, že i Daňový úrad Banská Bystrica ako správca dane si pred vydaním svojho rozhodnutia mohol túto konkrétnu osobu predvolať na podanie vysvetlenia a nepostačovalo na splnenie všetkých zákonných povinností Daňového úradu Banská Bystrica ako správcu dane len strohé miestne zisťovanie na adrese sídla obchodnej spoločnosti... pričom nečinnosť tejto spoločnosti bola, celkom zjavne v rozpore so zákonom, pričítaná na ťarchu Sťažovateľa, ktorým postupom bol Sťažovateľ nepochybne ukrátený na svojich právach. Nemožno na podklade uvedeného súhlasiť s tvrdením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, že Daňový úrad Banská Bystrica ako správca dane hľadal v predmetnej daňovej kontrole dôkazy preukazujúce oprávnenosť odpočítania dane v prospech Sťažovateľa ako kontrolovaného daňového subjektu.

Sťažovateľ trvá na svojich tvrdeniach, že postup Daňového úradu Banská Bystrica ako správcu dane, ako aj Orgánu verejnej správy, ktorý potvrdil rozhodnutie Daňového úradu Banská Bystrica, bol nezákonný, kedy tieto označené orgány nedodrжали identifikované zákonné povinnosti a ukrátili tak Sťažovateľa na jeho základnom práve na dobrú správu vecí verejných, ktoré vyplýva z Čl. 30 Ústavy SR a na jeho základnom práve vyplývajúcom z Čl. 2 odsek 3 Ústavy Slovenskej republiky, teda byť nútený len na také konanie, ktoré zákon ukladá.“

6. Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd o jej sťažnosti rozhodol nálezom: „Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovuje, že Rozhodnutím Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky... zo dňa 06.03.2015, č. 1100301/1/99019/2015/5094, boli porušené základné práva Sťažovateľa - obchodnej spoločnosti Binopol s.r.o... podľa čl. 2 odsek 3 Ústavy Slovenskej republiky byť nútený len na konanie, ktoré zákon ukladá a podľa čl. 30 Ústavy Slovenskej republiky na dobrú správu verejných vecí. Ústavný súd ruší rozhodnutie Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky... zo dňa 06.03.2015,

č. 1100301/1/99019/2015/5094 spolu s Rozhodnutím Daňového úradu Banská Bystrica, zo dňa 21.11.2015, č. 9614401/5/4834253/2014/Tre.“

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

9. Podľa čl. 2 ods. 3 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

10. Podľa čl. 30 ústavy občania majú právo zúčastňovať sa na správe verejných vecí priamo alebo slobodnou voľbou svojich zástupcov.

III.

11. Podľa názoru ústavného súdu nie je daná jeho právomoc na konanie a rozhodnutie o sťažnosti. Sťažovateľka zastúpená v konaní pred ústavným súdom kvalifikovaným advokátom smeruje svoju sťažnosť proti rozhodnutiam daňového úradu a finančného riaditeľstva.

12. Ako to z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy.

Proti napadnutému rozhodnutiu daňového úradu bolo prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok, a preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľky vo vzťahu k rozhodnutiu daňového úradu malo finančné riaditeľstvo v rámci odvolacieho konania, čo vylučuje právomoc ústavného súdu.

Proti napadnutému rozhodnutiu finančného riaditeľstva bola prípustná žaloba v zmysle piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku, v dôsledku čoho právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľky vo vzťahu k rozhodnutiu finančného riaditeľstva mal krajský súd, čo tiež vylučuje právomoc ústavného súdu.

Napokon proti rozsudku krajského súdu bolo prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok, a preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľky vo vzťahu k rozsudku krajského súdu mal najvyšší súd v rámci odvolacieho konania, čo takisto vylučuje právomoc ústavného súdu. Treba tiež poznamenať, že sťažovateľka všetky označené možnosti nápravy dotknutých práv aj využila.

13. Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany, znamená, že ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľka domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označila za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05,

IV. ÚS 415/09, II. ÚS 660/2016). To zvlášť platí vtedy, ak je sťažovateľka zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom.

14. Sťažovateľka svoj sťažnostný petit sformulovala tak, že jednoznačne označila základné právo, ktorého porušenie navrhuje ústavnému súdu vysloviť. Je ním základné právo podľa: „... čl. 2 odsek 3 Ústavy Slovenskej republiky byť nútený len na konanie, ktoré zákon ukladá a podľa čl. 30 Ústavy Slovenskej republiky na dobrú správu verejných vecí.“.

15. Ústavný súd už judikoval, že zmyslom a účelom jeho právomoci podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je poskytovanie účinnej ochrany tam uvedeným základným právam a slobodám fyzických osôb a právnických osôb. Primárne teda v konaní o tzv. individuálnych ústavných sťažnostiach nejde o konštatovanie ústavne relevantných pochybení orgánov verejnej moci spätých s porušením konkrétneho článku ústavy. Prirodzene, ak ústavný súd má poskytovať ochranu základným právam a slobodám sťažovateľa, nevyhnutne musí autoritatívne výrokom svojho rozhodnutia označiť ústavný článok garantujúci konkrétne základné právo alebo slobodu, ktoré bolo porušené, a tým súčasne rozhodnúť o rozpore konania orgánu verejnej moci s predmetným ústavným článkom. Nemožno však o každom článku ústavy povedať, že by priamo priznával určité základné právo alebo slobodu adresátovi výkonu verejnej moci (m. m. II. ÚS 588/2016, III. ÚS 483/2012).

16. Na podklade uvedených záverov možno vyhodnotiť istú mieru vnútornej rozpornosti sťažnostného petitu, ktorým je ústavný súd viazaný. Článok 2 ods. 3 ústavy totiž fyzickej osobe alebo právnickej osobe negarantuje podľa druhej hlavy ústavy základné práva či slobody.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne výnimočne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo

slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (m. m. III. ÚS 138/02, I. ÚS 140/03, I. ÚS 127/03).

17. Napokon ústavný súd poznamenáva, že situácia by bola odlišná, keby bola sťažovateľka označila za porušovateľa označených základných práv najvyšší súd. V takomto prípade by neboli pochybnosti ani o právomoci ústavného súdu, ale pravdepodobne ani o dodržaní zákonnej dvojmesačnej lehoty.

18. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia. Keďže ústavný súd sťažnosť sťažovateľky ako celok odmietol, o ďalších nárokoch v nej uplatnených nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. septembra 2018